

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION EXTRAORDINAIRE DE 1974

22 MAI 1974.

Projet de loi modifiant l'article 43quinquies de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire, inséré par la loi du 10 octobre 1967 contenant le Code judiciaire.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA JUSTICE (1)
PAR M. VAN IN.

Le 7 juin 1972, le Gouvernement a déposé un projet de loi remplaçant le texte actuel de l'article 43quinquies de la loi du 15 juin 1935 sur l'emploi des langues en matière judiciaire.

Il était en effet apparu à l'expérience que le jury spécial chargé de faire passer les examens permettant aux docteurs (licenciés) en droit de justifier de la connaissance de la langue nationale autre que celle de leur diplôme, ne fonctionnait pas comme il l'eût fallu.

Aux termes de l'article en vigueur, ce jury se compose d'un président, choisi parmi les membres effectifs de la Cour de cassation, de deux autres magistrats effectifs et de quatre professeurs des facultés de droit, dont deux appartiennent à l'enseignement officiel et deux à l'enseignement libre.

(1) Les membres suivants ont participé aux délibérations de la Commission :

MM. Pierson, président; Calewaert; Cooreman; De Grève; Delepiere; Dupont Hambye; Hoyaux; Leroy; Lindemans; Pède; Rombaut; Staels-Dompas; Van Bogaert; Vandekerckhove Robert; Van In, rapporteur.

R. A 9514

Voir :

Document du Sénat :

171 (S.E. 1974) : No 1.

BELGISCHE SENAAT

BUITENGEWONE ZITTING 1974

22 MEI 1974.

Ontwerp van wet tot wijziging van artikel 43quinquies van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, ingevoegd bij de wet van 10 oktober 1967 houdende het Gerechtelijk Wetboek.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
JUSTITIE (1) UITGEBRACHT
DOOR DE H. VAN IN.

Op 7 juni 1972 heeft de Regering een ontwerp van wet ingediend om artikel 43quinquies van de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken door een nieuwe tekst te vervangen.

De ervaring had immers uitgewezen dat de bijzondere commissie belast met het afnemen van de examens waardoor doctors (licenciaten) in de rechten het bewijs van de kennis van de andere landstaal dan die van hun diploma konden bewijzen, niet naar behoren functioneerde.

Volgens de huidige bepaling is deze commissie samengesteld uit een voorzitter, gekozen uit werkende leden van het Hof van Cassatie, uit twee andere werkende magistraten en uit vier professoren van de faculteit voor rechtsgeleerdheid (twee uit het officieel en twee uit het vrij onderwijs).

(1) De volgende leden hebben aan de beraadslagingen van de Commissie deelgenomen :

De heren Pierson, voorzitter; Calewaert; Cooreman; De Grève; Delepiere; Dupont; Hambye; Hoyaux; Leroy; Lindemans; Pède; Rombaut; Staels-Dompas; Van Bogaert; Vandekerckhove Robert; Van In, verslaggever.

R. A 9514

Zie :

Gedr. St. van de Senaat :

171 (B.Z. 1974) : N° 1.

Or, on a constaté que l'application de cette disposition entraînait deux inconvénients : la difficulté, voire l'impossibilité, en raison de l'étalement des examens universitaires, de réunir les quatre professeurs un jour déterminé, et aussi l'absence de philologues au sein du jury.

C'est pourquoi le Gouvernement avait initialement proposé qu'outre le président et les deux membres magistrats, le jury comprenne deux professeurs de philologie (un de chaque réseau d'enseignement) et deux fonctionnaires à désigner par le Ministre de la Justice.

La Commission de la Justice de la Chambre a cependant estimé que la composition proposée serait encore trop lourde. En conséquence, elle a adopté un nouveau texte ramenant de trois à deux le nombre des magistrats et de deux à un seul le nombre des fonctionnaires. D'autre part, l'article a été complété par une disposition prévoyant que toutes les nominations des membres du jury sont faites par le Roi.

Le texte ainsi modifié n'a donné lieu à aucune intervention en séance publique de la Chambre (séance du 28 novembre 1973), qui l'a adopté à l'unanimité le 29 novembre 1973.

Lors de son examen en Commission de la Justice du Sénat, les observations suivantes ont été formulées par des commissaires :

1° la composition actuelle du jury porte atteinte aux droits des candidats et il s'impose donc de la modifier d'urgence;

2° la désignation de professeurs de philologie pourrait elle-même créer de nouvelles difficultés, ceux-ci ne maîtrisant pas nécessairement toute la terminologie juridique; en l'occurrence, il conviendrait donc d'examiner si les nominations ne pourraient pas être faites de préférence parmi les professeurs enseignant la langue juridique dans les facultés de droit;

3° il est évident que, pour l'application de la loi proposée, l'expression « membre effectif d'une cour d'appel » s'applique aussi bien aux membres des chambres civiles et des chambres pénales d'une cour d'appel qu'aux membres d'une cour du travail.

La Commission a adopté à l'unanimité le texte transmis par la Chambre des Représentants. Le présent rapport a également été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur,
G. VAN IN.

Le Président,
M.-A. PIERSON.

Als hinderend werd ondervonden én het feit dat het moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk was, wegens de spreiding van de universitaire examens, de vier leden-professoren op dezelfde dag samen te brengen, én het feit dat geen leden-taalkundigen in de commissie zitting hadden.

Aldus werd oorspronkelijk door de Regering voorgesteld om, naast de voorzitter en de twee leden-magistraten, de commissie samen te stellen uit twee hoogleraren in de taalkunde (een uit elk onderwijsnet) en uit twee ambtenaren die de Minister van Justitie zou aanwijzen.

De Kamercommissie voor de Justitie vond echter dat een dergelijke samenstelling nog te omslachtig was. Er werd dan ook een nieuwe tekst aangenomen waardoor het aantal magistraten van drie tot twee en het aantal ambtenaren van 2 tot één enkele werd verminderd. Ook werd het artikel aangevuld met een nieuwe bepaling waarbij elke benoeming van commissieleden aan de Kroon werd voorbehouden.

De aldus gewijzigde tekst gaf tijdens de openbare bespreking in de Kamer geen aanleiding tot enige interventie (vergadering van 28 november 1973) en werd op 29 november 1973 eenparig aangenomen.

Tijdens de bespreking van de nieuwe tekst in de Senaatscommissie voor de Justitie werden volgende opmerkingen gemaakt :

1° de huidige samenstelling van de examencommissie hindert de rechten van de examengegadigden; de wijziging van de samenstelling ervan is dus dringend;

2° de aanwijzing van hoogleraren in de taalkunde zou opnieuw tot moeilijkheden kunnen leiden omdat een hoogleraar in de taalkunde niet per se de rechtstermen meester is; in voorkomend geval zou dus bij voorkeur moeten nagegaan worden of de benoemingen niet kunnen gebeuren onder de hoogleraren die in de faculteit van de rechten de rechtstaal doceren;

3° het is duidelijk dat, met het oog op de toepassing van deze wet, de bepaling « werkend lid van een hof van beroep » zowel van toepassing kan zijn op de leden van de civiele en van de strafkamers bij een Beroepshof als op de leden van een Arbeidshof.

De Commissie heeft eenparig ingestemd met de tekst zoals die door de Kamer was overgezonden. Ook dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
G. VAN IN.

De Voorzitter,
M.-A. PIERSON.